

NVE
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Sendt via portal

Vår ref.:
15086-001

Deres ref.:

Trondheim
20. april 2018

AD. Gnr 199 bnr 1 i Levanger – Langstein fisk AS/ Salmar AS – Søknad om konsesjon, ekspropriasjon av rettigheter med forhåndstiltredelse

Jeg viser til høring av søknad om konsesjon etter vannressursloven, og tidligere sendt søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse ifm Skordalsdammen.

Frist for uttalelse er satt til 22.4.2018, og fristen er dermed overholdt.

Nærværende uttalelse avgis på vegne av eierne av gnr 199 bnr 1 i Levanger.

1. Innledning

Nærværende sak begynte med pålegg fra NVE om sikring av den eksisterende dam i 2010. Det er nå 8 år siden, og søkers bruk av tid kan således ikke benyttes som argument i negativ retning for grunneierne.

Det anføres tilsynelatende i søknaden av gnr 199 bnr 1 i Levanger er den eneste eiendom søker og tidligere virksomheter ikke har oppnådd enighet med. Dersom saken isoleres til ekspropriasjon av veg til dammen, skal en ha for øyet at enkelte grunneiere har interesser ifa skogsdrift som nyter godt av vegen, og at en av grunneierne mottar årlig kr 12 500,- indeksjustert. Det anføres at årlig utbetaling tilsvarende nevnte ikke er tilbudt eierne av gnr 199 bnr 1.

Når det gjelder andre retter i fast eiendom, foreligger heller ikke avtaler med eier av gnr 197 bnr 2, gnr 197 bnr 3, gnr 198 bnr 1 og gnr 199 bnr 1 om regulering og/ eller bruk av vann, eller eier av gnr 198 bnr 1, gnr 199 bnr 1 om oppsetting og tilkomst til demning.

Søker av konsesjon har ikke på noe tidspunkt søkt avtale om fallrettigheter med noen eier av de nevnte grunneiendommer.

De anses i tilstrekkelig grad sannsynliggjort gjennom søknadsprosess om ekspropriasjon, at avtalen om damanlegg fra 1926 ikke regulerer rettigheter over gnr 199 bnr 1, og at søker er klar over situasjonen. Det vises her til mitt brev datert 12.1.2017 pkt 1.

Det legges til grunn for disse merknader at NVE sitter på all korrespondanse i ekspropriasjonssaken, og brev herfra med vedlegg sendes ikke på nytt som vedlegg til disse merknader.

Grunneier Jon S Lello og Ragnhild Eggen Viken er kjent med at grunneierne nevnt ovenfor vil inngi merknader i fellesskap. Det som der fremkommer vil da gjelde i tillegg til de herværende merknader.

2. Ekspropriasjon av rettigheter

På vegne av Jon S Lello og Ragnhild Eggen Viken har undertegnede tidligere inngitt merknader til søknad om ekspropriasjon av rett til forlengelse av veg til dam.

Hovedanførselen er at det angitte grunnlag for ekspropriasjon, oreigningsloven (orl) § 2 nr 54, ikke gir nødvendig hjemmel for positivt vedtak om ekspropriasjon, slik søknaden er formulert. For øvrig legges vekt på bl.a følgende;

- ✓ Søker har erkjent at avtale av 1926 ikke gir rettigheter på gnr 199 bnr 1 i Levanger. Dette da søker synes å bygge på at deres rettigheter er sikret ved reglene om hevd.
- ✓ Rettighetssituasjonen til dam, regulering og fallrett er dermed uavklart, og grunneierne anser at slike retter for søker av konsesjon ikke foreligger.
- ✓ Grunneierne til gnr 199 bnr 1 har ikke behov for noen permanent anleggsvei
- ✓ Søkens behov for slik adkomst ifm utbedring av dam kan avbøtes på annen måte
- ✓ Arbeidsplasser sikres ikke gjennom ekspropriasjon av en forlengt anleggsvei

Det vises for øvrig til brev herfra datert 8.12.2016 og 12.1.2017.

3. Konsesjon for vannuttak

Et vassdragstiltak kan ikke iverksettes uten etter tildeling av konsesjon jf vannressursloven (vrl) § 8. Vassdragsmyndigheten kan også ellers pålegges tiltakshaver å søke om konsesjon jf vrl § 18.

Endelig kan det stilles vilkår for tildeling av konsesjon jf vrl § 26, bl.a for å motvirke ulemper for private interesser.

Det er grunneiernes oppfatning at når vassdragsmyndigheten krever søknad om konsesjon, må denne vurderes som om tiltaket ikke er etablert. Det skal således ikke for noe element i saken kunne tas hensyn til at anlegget ligger i området på tidspunkt for vurdering av om vilkårene er til stede for tildeling av konsesjon.

Grunneierne er videre av den oppfatning at det ikke foreligger avklarte rettigheter for konsesjonssøker, som dekker det behov søker har på fremmed grunn. Dette anses å gjelde de opplistede eiendommer ovenfor.

Søker har vist liten eller ingen vilje til å avklare dette spørsmålet, noe søknad om ekspropriasjon tydelig viser.

Når det nå søkes om tildeling av konsesjon for uttak av vann, gjelder dette hele vassdraget, mao oppdemming, dam og fallretter. I tilknytning til dette kan det da oppstå et spørsmål om adkomst til den aktuelle dam og demning.

Det er søker som har det økonomiske utbytte av konsesjonen, som må antas viktig i utvikling av konsernet Salmar. Det er da tiltakshaver som er nærmest til å sikre og/ eller avklare de retter som er nødvendige for gjennomføring av konsesjonen.

Hva angår de inntekter som kan genereres ut fra en slik konsesjon om nødvendig uttak av vann til Salmars produksjon, er situasjonen i dag at grunneierne ikke er delaktige i den inntekt som genereres ved hjelp av vann fra grunneiernes eiendommer. Salmar har da 100% allokering av verdiskapning som skjer med grunnlag i grunneiernes rettigheter i området.

Grunneierne har i en årrekke søkt kontakt og avklaring, og til illustrasjon vedlegges et oppsett over dokumenter/ brev i perioden 1935-2002. Dette viser at grunneierne har vært aktive, og at spørsmål om private interesser har vært vurdert som uavklart. (Vedlegg 1)

Til tross for den uavklarte situasjonen har tiltakshaver vegret seg for å sørge for avklaring av rettighetene.

På grunnlag av den aktuelle situasjonen, ser ikke grunneierne annen mulighet enn å be om at NVE i en eventuell tildeling av konsesjon, stiller krav til søker om å besørge rettighetene over fremmed grunn avklart.

Det presiseres at en ikke ser grunnlag for at NVE skal ta stilling til spørsmålet om rettigheter over privat eiendom, noe som heller ikke er vanlig. Imidlertid må det pålegges søker å avklare sine retter for hele tiltaket.

Vi tar opp dette under konsesjonssaken, da NVE i saken vedr ekspropriasjon kun skal ta stilling til søknaden slik den foreligger. Det grunnleggende krav til avklaring må derfor ligge i vilkår for eventuell konsesjon.

Ved et slikt vilkår vil søker ha mulighet til å få disse spørsmål avklart i samme skjønn som skal avgjøre vederlag for en eventuell forlengelse av veg.

4. Avslutning

Det bes med grunnlag i det som ovenfor er fremført om at NVE ved eventuell tildeling av konsesjon iht søknad fra Salmar datert 23.1.2018, stilles vilkår om at Salmar/ søker innen en gitt frist har igangsatt rettslig avklaring, og om nødvendig ved begjæring om skjønn/ uttak av stevning, av rettigheter over de grunneiendommer som er berørt av det anlegg det søkes konsesjon for.

Med vennlig hilsen
Prétor Advokat AS

Gorm Lyng
advokat

Vedlegg: Liste korrespondanse 1935-2002

Kopi: kunde

Oversikt over all korrespondanse om saken fra:

- 1) Fylkesmannen i Nord-Trøndelag/Miljøvernavdelingen
- 2) Arnfinn Husby
- 3) Åsen bygdealmening

Pr. 14.9.2002

* = Settefiskanlegget eller representanter derfra.

Dato	Fra	Til	Innhold	Forhold til grunneiere nevnt?
ca 1935	Statsarkivet		Dam og regulering av Skurdalstjern. Rettigheter bare Skurdalstjern	-
4.1.84	NVE	Dr. ing John Tveit*	Planer vedrørende reparasjon og forsterking av Skordalsdam godkjent. Henviser til brev fra * datert 7.12.83.	-
21.2.1990	G.P. Jægtvik AS*	NVE	Vurdering av minstevannføring. Kartskisser og magasinivolum.	-
21.3.1990	NVE	G.P.Jægtvik*	Minstevannføring for oppdrett av fisk, svar til søknad om konsesjon. Nevnt regulering av Mossingvatnet til 316 moh og Alstadvatn til 313,30 moh. Henviser til bestilling fra Jægtvik A/S av 21.2.1990!!!	-
22.10.1990	Arnfinn Husby	Atlantic Salmon*	Forespørsel om reguleringsvilkår. Svar er aldri mottatt	+
14.11.1990	Arnfinn Husby	NVE	Samme spørsmål som til Atlantic Salmon	+
19.11.1990	NVE	A. Husby	NVE har i henhold til tilsynsforskriftene av 1982 tilsyn med reguleringsdammen.. Dammen kan tappes 3,5m. Det forteller ikke hvilke reguleringshøyder dameieren har rett til. Dameier må dokumentere sine rettigheter.	+
29.11.1990	Fylkesm. MVA	Levanger kommune	De er av NVE bedt om å vurdere om vassdragsinngrepet er av en slik art at det trenger konsesjonsbehandling. Ber om informasjon om konflikter mellom vassdragsinngrepet og allmenne interesser.	+
27.2.1991	Levanger kommune	Fylkesmannen MVA	Henviser til NVE og skriver at reguleringsrettigheter ikke er knyttet til noen offentlig tillatelse, og at dameier selv må dokumentere sine rettigheter. Skriver også ordrett fra Statsarkivet nevnt ovenfor. Sier at utredning i forhold til grunneiere, allmennheten og forminner mangler. Krever konsekvensutredn.	+

NVE

Vedlegg 2001 13564 - 8

AV: 8/6

19.3.1991	Fylkesm. MVA	G.P.Jægtvik*	Opplysninger om vassdragsinngrepet. Viser til sitt brev av 30.3.89 og Deres brev av 26.3.90, samt brev fra Lev. Komm. Av 27.2.91. Fylkesmannen sier at inngrepet ikke er konsesjonspliktig, men ber regulanten søke om tillatelse til å gjennomføre vassdragsinngrep jfr vassdragsloven.	-
14.10.1997	Rør og vannteknikk	NVE	Om mikrokraftverk ved eksisterende settefiskanlegg Langstein	-
18.11.1997	NVE	Fylkesm. MVA	Søknad om mikrokraftverk oversendt. Skriver at vannet skal brukes som før, inklusiv regulering av Skordalstjønnen. Har fått bare forsiden av fem sider telefax.	-
19.11.1997	Fylkesm. MVA	NVE	Tilbakemelding fra SAA hos MVA til TOS i NVE; notert med penn på faxen fra NVE og ikke som offisielt brev: "Reguleringene ikke vurdert av oss."	-
24.11.1997	NVE	Langsteinfisk v/G. Alstad*	Gjelder settefiskanlegg. Skriver at verken NVE eller fylkesm. MVA har papirer som viser at det er gitt tillatelse til bruk av vannet fra Langsteinelva inkludert regulering av Skordalstjønnen. Slike reguleringer for uttak av ferskvann til fiskeoppdretts- og settefiskanlegg skal være behandlet i henhold til vassdragslovens §§ 104-106, forurensningsloven og laks- og innlandsfiskekloven. Anlegget betraktes som ulovlig hvis dette ikke er ordnet.	-
5.2.1998	Rør og vannteknikk*	NVE	Melding Langsteinelva mikrokraftverk, eksisterende settefiskanlegg. Viser til sin orientering av 14.10.97 og NVE's brev av 24.11.97. Viser også til sin søknad om utvidelse av produksjonen datert våren 1997. Viser også til vurdering av vassdraget; NVE 4.1.84 og brev fra MVA 26.8.87 og 19.3.91. Innhold er: historikk, teknisk orientering, lokale forhold, registreringskjema for bygging av mikrokraftverk av 4.2.98, 3 kart, brev fra NVE av 4.1.84, vannføringsstatistikk, kopi	-

			fra Statsarkivet ang. regulering av Skordalsdammen (!), brev fra NVE av 21.3.90.	
10.3.1998	Fiskerisjefen i NT	G.Alstad*	Ang. søknad om utvidelse av settefiskanlegg. Kommenterer ikke tillatelse. Skriver at søknad skal sendes Stjørdal kommune, og Levanger kommune da deler av vannkilden er lokalisert der. Søknaden skal legges ut til offentlig innsyn kunngjort i Norsk Lysningsblad og i to vanligste lokalaviser.	-
1.4.1998	Levanger kommune	NVE	Melding om mikrokraftverk. Peker på diverse ulemper. Endelig vurdering fra kommunen vil ikke foreligge før i slutten av april.	-
16.7.1998	Levanger kommune	NVE	Konklusjon: Vi har ingen innvendinger mot det omsøkte minikraftverket så lenge reguleringen av magasinet Skordalstjønna/Alstadtjønna/Møssingvatnet skjer innenfor dagens reguleringsnivå. De legger til at det generelt er en mangelfull dokumentasjon av reguleringen.	-
7.1.1999	Fylkesm. MVA	Fiskeridirektoratet	Tilrår konsesjon. Skriver at saken er lagt ut til offentlig gjennomsyn og politisk behandler i begge kommuner. Utvidelsen er fra 300.000 til 800.000 stk sjødyktig settefisk.	-
26.7.1999	NVE	Fylkesm. MVA	Telefaks. Kommenterer utvidelse av konsesjon. "Reguleringshøyde ved Skordalstjønnet er uklart punkt. Rettighet til regulering er ok, men det sier ingen ting om reguleringshøyde. Ønsker MVA's uttalelse.	-
16.2.2001	Fylkesm. MVA	NVE	Viser til søknad om mikrokraftverk av 14.10.97, samt brev fra Levanger kommune av 1.4.98 og 16.7.98. Det foreligger ingen konsesjon for regulering av vannstand. Nødvendig å få fastsatt manøvreringsreglement. Dette må skje gjennom en konsesjonsbehandling. Vannstandsvariasjonen må sikres så liten som mulig, og må under ingen omstendigheter bli høyere enn	+

19.4.2001	NVE	G.Alstad*	praksis til nå. Utbygging av mikrokraftverket er ikke konsesjonspliktig. Settefiskanlegget må selv ordne forholdene til de private interessene som ev. blir skadelidende som følge av utbyggingen. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene, "dvs om De har fallrettighetene, om andra har vannuttak som blir påvirket o. l." En konsesjonsplikt for regulering av Skordalstjønnna bør knyttes opp til behandling av søknaden om utvidelse av fiskeproduksjonen eller evt som egen sak.	+
23.8.2002	NVE	SalMar*	Søknad om ekstraordinær tapping fra Mossingvatn, vurdering av konsesjonsplikt. Viser til e-post fra MVA (16.8.02) og Lev. Komm. (19.8.02) om at de ikke har motforestillinger mot ekstra nedtapping av Mossingvatnet så langt det ikke foretas graving eller sprenging mellom vatna. NVE tillater en tidsbegrenset nedtapping. Også de forutsetter at det ikke skjer fysiske inngrep i den naturlige terskelen mellom Mossingvatnet og Alstadtjønnna. De forutsetter at SalMar selv ordner forholdene til de private interessene. De privatrettslige forhold vurderes ikke av NVE. De skriver at vatna (inkludert Mossingvatnet) kan reguleres 4 meter!!!, men at Mossingvatnet pga en naturlig terskel kun kan senkes ca 1,9 m.	+
23.8.2002	Langsteinfisk	Åsen bygdealmenn.	Søknad om tapping av Mossingvatn ved pumping	+
23.8.02	Langsteinfisk	Almenning, grunneier, Lev. Komm. hytteeiere	Orientering om tapping av Mossingvatnet.	-
26.8.02	Almenning, grunneier, Lev. Komm. hytteeiere	Levanger kommune	Vedtak om pumping ugyldig ettersom det er foretatt graving med gravemaskin i området.	-
27.8.02	Endre Alstad	Åsen bygdealmenn.	Nedtappingens virkning på fisk trolig ikke dramatisk	
29.8.02	Levanger	Åsen	Fraskriver seg alt ansvar i	-

	kommune	bygdealmenn.	pumpespørsmålet. Dette til tross for at de 19.8.02 avga uttalelse.	
30.8.02	Almenning, grunneier, Lev. Komm. hytteeiere	Politiet Levanger	Anmeldelse av Langsteinfisk for utgravinger i utløpet av Møssingvatnet og ferdsel med motorisert kjøretøy i utmark uten grunneiers tillatelse	-

